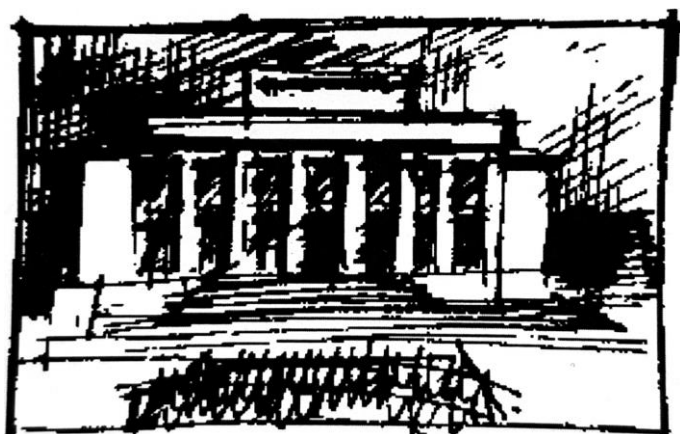

Z P R A V O D A J

Spolek přátel
Národního divadla Brno

www.SpNdB.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel Národního divadla Brno,
příznivci a milovníci opery, baletu a činohry,

než vypuknou divadelní prázdniny, zveme Vás ještě na dvě akce Spolku přátel NdB:

6. června 2025 od 17 hod. to bude **vystoupení Taneční konzervatoře Brno** v divadelním sále Reduty. Před ním **od 16 hod.** proběhne v Mozartově sále krátká **členská schůze** Spolku přátel NdB s prezentací výroční zprávy za sezonu 2024/25.

19. června 2025 se od 19 hod. koná v divadelním sále Reduty repríza představení **Milada** Fakultní divadelní společnosti z Právnické fakulty Masarykovy univerzity, která hraje (nejen) o právu nejen pro právníky. Hra **Milada** je dokumentárním divadlem o procesu s Miladou Horákovou. Součástí jsou autentické projekce, ale interpretační rovina hry jde nad rámec realistického zobrazení k metafoře postupu jednotlivých obžalovaných. Hru jsme pod hlavičkou Spolku přátel NdB uvedli již v lednu, pokud Vám tento termín utekl, nenechte si ujít červnové uvedení.

Na obě akce je vstupné dobrovolné a jsou přístupné široké veřejnosti.

Premiéra

Poslední premiérou sezóny 2024/25 bude opera polského skladatele 20. století Karla Szymanowského **Král Roger**. Je inspirována historickou postavou sicilského panovníka Rogera II. z 12. století. Na jeho dvůr přichází Pastýř, který svým učením narušuje zavedený řád. Král Roger bude v Brně uveden poprvé a jeho režie se ujal mladý absolvent JAMU Vladimír John. Titulní roli ztvární Jiří Brückler, jeho ženu Roxanu Veronika Rovná, Pastýře Petr Nekoranec. Premiéra se koná **13. června 2025 v 19 hodin** v Janáčkově divadle, do konce sezony se bude hrát ještě dvakrát: 15. 6. 2025 v 18 hod. a 24. 6. 2025 v 19 hod. i s diskusí s tvůrci po představení. Na YouTube kanálu Janáckovy opery můžete zhlédnout záznam z [Předpremiérového kukátka](#).

Program NdB

Přijďte 1. června oslavit **Den dětí v Janáčkově divadle**. Od 10 do 15 hodin proběhne velká záchranná mise pro děti od 4 do 12 let, vstup je volný a je možné přijít kdykoliv v průběhu akce.

Opera

Janáčkova opera uvede v červnu kromě premiérového titulu ještě inscenace **Jakobín** 2. 6. 2025 v 10 hod. a **Carmen** s Václavou Krejčí Houskovou v titulní roli 4. 6. 2025 v 19 hod. v Janáčkově divadle. V Redutě se bude hrát představení pro malé i velké milovníky opery **Hurvínek prodává nevěstu** – 8. 6. 2025 ve 14 a v 18 hod., 9. 6. 2025 v 10 hod. 12. 6. 2025 bude soubor s tímto představením hostovat v Liberci. Na Smetanově Litomyšli letos Janáčkova opera představí dvě novinky: **Manon Lescaut** (18. a 19. 6. 2025) a **Figarovu svatbu** (20. a 21. 6. 2025). Orchester Janáčkovy opery potom bude 25. 6. 2025 na tomto festivalu účinkovat pod vedením Tomáše Hanuse v **Operním gala** s mezinárodními hvězdami – sopranistkou Corinne Winters a tenoristou Pavlem Černochem. Na programu jsou duety a árie z oper slovanských skladatelů (Smetany, Dvořáka, Janáčka, Moniuszka a Rimského-Korsakova). Brněnská operní sezona bude zakončena dvěma oblíbenými inscenacemi na hradě Špilberk: 28. 6. 2025 to bude **Nabucco** s Daliborem Jenisem a Csillou Boross v hlavních rolích, 29. 6. 2025 se můžeme těšit na Janu Šrejmu Kačírkovou, Petra Bergera a Jana Šťávu v **Prodané nevěstě**. Hraje se vždy od 20 hod. a v případě nepříznivého počasí se představení přesune do Janáčkova divadla.

3. července přijďte oslavit **Janáčkovy narozeniny** na piazzettu před divadlem. Po loňské oslavě kulatého 170. výročí Leoše Janáčka se tato akce stává novou tradicí. Odpolední program od 15 hod. bude patřit především dětem, v 16 hod. provede Šárka Zahrádková zájemce komentovanou trasou centrem Brna do Památníku Leoše Janáčka, v 18.30 hod. se na schodech před Janáčkovým divadlem bude konat koncert v podání Tria Aperto a violoncellisty Josefa Klíče. Program vyvrcholí promítáním záznamu opery *Příhody lišky Bystroušky* z festivalu v Glyndebourne od 20 hodin. Vstup je volný, pouze na komentovanou procházku je třeba si zajistit vstupenky v TIC Brno.

Před novou sezonou ožije špilberské nádvoří znovu operou, a to 30. 8. 2025 **La traviatou** a 31. 8. 2025 opět **Prodanou nevěstou**, vždy od 19 hod.

Balet

Balet uvede 3. a 4. 6. 2025 vždy v 19 hod. v Mahenově divadle titul **Coco Chanel** o ikoně módního průmyslu, 6., 7. a 17. 6. 2025 v 19 hod. se v Janáčkově divadle hraje **Cyrano de Bergerac** – taneční zpracování známého námětu. Juniorský soubor NdB 2 vystoupí v Redutě se svým posledním titulem **Serenity / A healthy dose of madness / Dům Bernardy Alby** 9. 6. 2025 v 19 hod. a 10. 6. 2025 v 11 a 19 hod. V Mahenově divadle se hraje **Black and White** – soudobá variace na *Labutí jezero* 13. a 14. 6. 2025 v 19 hod. **Závěrečný koncert Baletní školy I. V. Psoty** se koná 21. 6. 2025 v 18 hod. v Janáčkově divadle a 27. 6. 2025 také v 18 hod. tamtéž proběhne Gala finalistů soutěže **European Dance Competition Brno 2025**.

Balet NdB přichází s novým projektem: vedle juniorského souboru NdB 2 zakládá po vzoru Jiřího Kyliána a jeho Nederlands Dans Theater soubor **NdB 3** pro výjimečné interprety zralého tanečního věku. Poprvé se představí ve dnech 6. – 8. 6. 2025 na Expo 2025 v Japonsku, brněnské publikum je bude mít možnost vidět vedle hlavního a juniorského souboru během **BaLéta na Biskupském dvoře** 17. a 18. 7. 2025 vždy ve 20.15 hod. Poslední večer BaLéta 20. 7. 2025 ve 20.15 hod. bude patřit taneční show souboru současného tance 420PEOPLE.

Činohra

Činohra uvede v červnu v Mahenově divadle *Maryšu* – 12., 18. a 25. 6. 2025 v 19 hod., *Sluhu dvou pánů* – 15., 16. a 23. 6. 2025 v 19 hod., *Hanu* – 17. 6. 2025 v 19 hod., *Lháře* – 19. 6. 2025 v 19 hod., *Hotel Strindberg* – 20. 6. 2025 v 19 hod., *Ze života hmyzu* – 24. 6. 2025 v 19 hod. a *Hamleta* – 26. 6. 2025 v 10 hod. a 27. 6. v 19 hod.

Na Malé scéně Mahenova divadla se hrají dvě monodramata – *Děšť* s Petrem Kubesem 7. 6. 2025 v 17 hod. a *Krásná Anne-Marie* s Bedřichem Výtiskem 8. 6. 2025 v 19 hod. a dále představení pro děti podle Vladislava Vančury *Kubula a Kuba Kubikula* 13. a 15. 6. 2025 v 10 hod.

V Redutě se budou hrát *Brněnské pověsti* – 4. 6. 2025 v 10 a 18 hod., 5. a 6. 6. 2025 v 10 hod. a 7. 6. 2025 ve 14 hod., květnová novinka *Antigona v Novém Yorku* – 12., 14. a 20. 6. 2025 v 19 hod., *Krvavý měsíc* – 13. 6. 2025 v 19 hod. s diskusí s tvůrci po představení (21. 6. 2025 bude hra uvedena v Hradci Králové), *Edison* – 15. a 22. 6. 2025 v 15 hod. a 16. 6. 2025 v 10 hod., *Like Lovers Do (Paměti Medúzy)* – 17. 6. 2025 v 11 hod., *Obraz* – 17. 6. 2025 v 19 hod., *Mešita* – 18. 6. 2025 v 19 hod., *Improvozovna* – 21. 6. 2025 v 19 hod., *R/Evoluce* – 23. 6. 2025 v 19 hod., *Brněnské metro* – 25. 6. 2025 v 19 hod. a 26. 6. 2025 v 17 hod. a Čapkova *Matka*, se kterou soubor činohry právě v těchto dnech exceluje na turné v Japonsku, zakončí činoherní sezonu v Redutě 28. 6. 2025 v 19 hod.

V rámci Divadelního světa Brno je možné se 21. 6. 2025 zúčastnit zájezdu na Otáčivé hlediště v Českém Krulově na představení *Rozum a cit*. Vstupenka je včetně dopravy, odjezd autobusem od Janáčkova divadla v 11.30 hod., návrat ve 2.30 ráno.

Kompletní program všech přestavení včetně hostování najdete na webových stránkách divadla <https://www.ndbrno.cz/program/> a na vývěškách v divadelních pokladnách.

Zprávy výboru

Každou první středu v měsíci (kromě letních prázdnin) lze od 16 do 17 hodin v divadle Reduta v prostoru „galerie“ platit členské příspěvky a podávat nové přihlášky. Nejbližší termíny jsou **4. června** a **3. září**. Členský příspěvek činí 500 Kč na sezonu, pro seniory od 65 let a studenty 200 Kč na rok. Částkou 100 Kč na sezonu je zpoplatněno zasílání tištěného Zpravodaje poštou (zasílání Zpravodaje e-mailem je zdarma).

Členský příspěvek je nově možné uhradit také **bezhotovostně** na účet č. **2602977328 / 2010** (Fio banka), jako variabilní symbol uveďte prosím své členské číslo, do zprávy pro příjemce své jméno + letopočet 2025. Razítko do průkazu je nicméně i nadále nutné vyříditi osobně.

Naši jubilanti v červnu, červenci a srpnu (kulaté a půlkulaté narozeniny)

Iva Horáčková	Zlatoše Byteníková	Hana Křížová
Blanka Vítková	Miloš Janík	Miroslava Pospíšilová
Zdeněk Prokop	Žaneta Kalmárová	Barbora Pavliš
Petr Pokora	Zita Salajková	Jana Malá
Libuše Brtníková	Věra Schwarzová	Jana Skládaná
Hana Praxová	Eva Jelenová	Vlasta Grossová
Rudolf Šotnar		Ladislava Binková

Protože v letních měsících náš Zpravodaj nevyjde, výbor Spolku již nyní přeje všem členům narozeným v tomto období zdraví, pohodu, hodně dobré nálady a slunce v duši.

Připomínáme

2. 6. 1950 se narodila mezzosopranistka **Olga Koubková**. Absolvovala žilinskou konzervatoř a brněnskou JAMU. Působila v B. Bystrici, Olomouci. Hostovala v zahraničí. Z rolí: Ortruda, Kostelnička, Santuzza, Ježibaba, Carmen, Amneris...

3. 6. 1860 se narodil basista **Vilém Heš**. Byl obdařen nádherným mohutným hlasem. Po krátkém působení u Pištěkovy společnosti byl angažován do Prozatímního divadla (a poté až do r. 1894 v nově otevřeném pražském ND) na první basový obor. Od r. 1896 až do konce života zpíval ve vídeňské Dvorní opeře (zde také pod G. Mahlerem Kecala). V r. 1901 slavil jako Leporello skvělý úspěch v Salcburku a byl jmenován komorním pěvcem. Byl výborný Mefisto, Sarastro... Má poměrně bohatou diskografii.

3. 6. 1875 zemřel francouzský skladatel období romantismu **Georges Bizet** (*25. 10. 1838). Napsal asi 120 děl, z toho více než 20 oper. Z nich zůstalo v současné době na repertoáru divadel jen několik – *Lovci perel*, *Kráska z Perthu*, *Džamilé* a především často hraná a oblíbená opera *Carmen*.

3. 6. 1975 zemřela altistka **Olga Borová-Valoušková**. V pražském ND působila v l. 1906–1913. Potom odešla do Lublaně a mimo účinkování v opeře se věnovala koncertní činnosti a pedagogice. Měla zvučný alt velkého rozsahu, sugestivní barvy a vřelosti. Z rolí: Amneris, Ulrika, Panna Róza, Klytaimnestra (ve Straussově *Elektře*)....

4. 6. 1990 zemřela sopranistka **Zdena Ziková**. Zpěv studovala soukromě v Praze, Vídni, Itálii. Byla sólistkou v Lublani, Záhřebu, 1928–32 v pražském ND, 1932–37 ve vídeňské Státní opeře, 1940–59 v ND v Bělehradě. V době krátkého působení v ND vytvořila několik postav, které podle kritiky měly špičkovou evropskou úroveň bohatstvím a harmonií výrazových prostředků včetně skvělého jevištního zjevu (*Aida*, *Armida*, *Milada*, *Šárka*, *Debora*, *Donna Anna*, *Santuzza*, *Markétka*, *Tosca*, *Turandot*...). Supraphon vydal její profilovou desku.

5. 6. 1930 zemřela sopranistka **Irma Reichová**. Studovala v Pivodově pěvecké škole. Po prvním veřejném vystoupení jí byla nabídnuta smlouva do tří divadel. Vybrala si Teplice. Po roce odešla do Prozatímního divadla. Byla první Krasavou v zahajovacím představení *Libuše* v pražském ND (11. 6. 1881), první českou *Carmen*. Od r. 1884 byla angažována v Budapešti.

5. 6. 1955 se narodila herečka **Jana Janěková**. V ND Brno působila v l. 1987–2005 jako herečka i režisérka. Je sestrou dirigenta Romana Válka.

9. 6. 1995 zemřel basista **Jindřich Doubek**. Vyučený automechanik zpěv studoval soukromě. 1945–46 sborista brněnské opery, 1946–49 sólista v Opavě (zájem byl v Olomouci a pražském ND). Od r. 1949 do konce kariéry Brno. Plného uplatnění zde došel až po odchodu R. Asmuse. V éře dirigenta F. Jílka se stal nepostradatelnou a spolehlivou silou basového oboru. Zvládl široký repertoár (vedle partů stěžejních zpíval i role střední a epizodní). Z repertoáru: *Malina*, *Paloucký*, *Končák*, *Daland*, *Mefisto*, *Revírník*, *Jezevec*, *Hrabě v Jakobínovi*, *Matěj Přibek v Psohlavcích*...

10. 6. 1935 se narodila **Alena Husková**. Po absolvování hudebně pedagogické školy studovala na ostravské a pražské konzervatoři dirigování (J. Šoupal, V. Smetáček) a kompozici (M. Kabeláč, M. Barvík, E. Hlobil). První angažmá – Olomouc – dirigentka činohry. Od r. 1962 korepetitorka baletu tehdy Státního divadla v Brně. V l. 1964–66 a 1971–74 působila se svým manželem, kontrabasistou K. Kopřivou na Kubě. Od r. 1975 korepetovala i na tanečním oddělení konzervatoře v Brně. Pravidelně účinkovala v divadelním orchestru na klavír, cembalo, zvonkohru a elektronické varhany. Jako korepetitorka se účastnila všech zahraničních zájezdů brněnského baletu. Hudebně připravovala všechny domácí i zahraniční taneční soutěže, kterých se brněnští sólisté účastnili. Dnešní umělecký provoz tak rozsáhlého souboru, jakým je brněnský balet, se neobejde bez

profesí jako hudební režie, zvuková specializace, inspicie, práce s hudebním materiálem v nahrávacím studiu... I v nich uplatňovala A. Husková své odbornosti z oboru dirigování a kompozice – vedle činnosti korepetitorské. V ND Brno působila do r. 2007 (†6. 8. 2008).

20. 6. 1920 se narodil barytonista **Jiří Joran**. V r. 1943 během nasazení v Německu byl sólistou opery ve Zhořelci. Od r. 1945 pak členem Opery 5. května (Don Giovanni, Germont...), po sloučení Opery s ND Praha se uplatnil jako představitel charakterních rolí, ve kterých předvedl i své herecké schopnosti (Harašta, Adolf z Harasova, Budivoj, Basilio...). Byl vyhledávaným interpretem písňové literatury.

21. 6. 1840 se narodil libretista **Emanuel Züngel** (†22. 4. 1895). Pracoval jako redaktor a spisovatel. Napsal libreto ke Smetanově opeře *Dvě vdovy*, Kovařovicově opeře *Cesta oknem* a Hartlově *Natálii*. Přeložil řadu operních libret.

29. 6. 1860 se narodila sopranistka **Marie Körberová**. Od r. 1878 zpívala operu u soukromých společností, úspěšně hostovala v ND Praha. Disponovala fenomenálním hlasem, nastudovala kolem 250 rolí operetních i operních, od subretních a koloraturních až po vysokodramatické. Byla první českou Alžbětou v *Tannhäuserovi*, v r. 1885 oslnila jako Carmen. V r. 1900 ukončila kariéru a otevřela si pěveckou školu.

2. 7. 1985 zemřel tenorista **Antonín Jurečka**. Vyučený zubní technik vystudoval hospodářskou školu – zpěv studoval soukromě. V l. 1939–41 byl sólistou brněnské operety, 1941–43 ve Velké operetě v Praze, v l. 1943–78 opět v Brně. Zpíval v klasických operetách (*Země úsměvů*, *Cikánský baron*...) i v operách. Během dlouhého působení v Brně se vypracoval především v jedinečného interpreta janáčkovského (Laca, Števa, Tichon, Boris, Matěj Brouček, Albert Gregor...). Jeho v podstatě lyrický hlas byl schopen velkého dramatického výrazu (Kozina, Ctirad, Dalibor, Samson, Don Carlos...). Věnoval se i koncertní činnosti. Existují nahrávky jeho pěveckého umění.

2. 7. 1995 zemřel dirigent **Zdeněk Košler**. Už během studia na AMU v Praze se uplatnil jako korepetitor Českého pěveckého sboru a v ND Praha. Angažmá: 1951–58: dirigent ND Praha, 1958–62: šéf olomoucké opery, 1962–64: v téže funkci v Ostravě, 1963–64: šéfdirigent berlínské Komické opery, 1971–76: šéfdirigent bratislavské opery, pak dirigent České filharmonie, 1980–85: šéf opery ND Praha, 1987–92: šéfdirigent ND Praha. Z. Košler byl mimořádnou univerzální dirigentskou osobností, uplatňující se skvěle na koncertních pódii i v operních domech. Měl fenomenální paměť (často dirigoval z paměti) a absolutní sluch. Má bohatou diskografii.

6. 7. 1930 se narodil basista **Jan Kyzlink**. V r. 1961 působil v Liberci, v r. 1962 přešel do Ostravy. V l. 1966–72 hostoval pravidelně ve slovenském ND, v l. 1966–72 byl angažován v Brně. Z rolí např. Budivoj, Velký inkvizitor, Zachariáš, baron Ochs, Hans Sachs... Věnoval se i pěvecké pedagogice na JAMU.

8. 7. 1955 se narodil barytonista **Jiří Kubík**. Studoval na ostravské konzervatoři a na JAMU (J. Hladíková). Působil v Olomouci (1979–81), Opavě (1981–85), Ostravě (1985–91), od r. 1991 sólista pražského ND. Z rolí: Figaro, Marbuel, Rigoletto, Don Giovanni...

15. 7. 1890 se narodil tenorista **Pavel Jeral**. V r. 1918 přijal angažmá v brněnské opeře. Ačkoliv jeho pěvecká průprava nebyla dostatečná a neměl objemný hlasový fond, přijímal i ty nejobtížnější úkoly (Tristan, Radames, Tannhäuser, Dimitrij...). Pokoušel se pokračovat ve studiu zpěvu, ale v r. 1923 svoji kariéru z neznámých důvodů opustil. Jeho život tragicky skončil v koncentračním táboře.

16. 7. 1965 zemřel **Bohumil Soběšský**. Původně učitel – zpěv studoval na hudební akademii ve Vídni. V l. 1919–36 byl sólistou pražského ND, pravidelně hostoval v Olomouci a Východočeském divadle. Zpíval partie barytonové, basové i nižší tenorové (Vladislav, Budivoj, Krušina, Tomeš...). Stále více ho přitahovala problematika pedagogická. Vzdal se pěvecké dráhy a vyučoval zpěv na brněnské konzervatoři a JAMU s vynikajícími výsledky – byl učitelem např. L. Domanínské, T. Šrubaře, Z. Švehly, A. Jurečky...

17. 7. 1870 se narodil skladatel a dirigent **Ludvík Vítězslav Čelanský**. Byl mimořádně nadaným umělcem, jeho kariéru však komplikovala nestálá bohémská povaha. Absolvent pražské konzervatoře byl kapelníkem plzeňské opery, dirigentem ve Lvově, stál u zrodu České filharmonie (1901), pak působil v Krakově, Kyjevě, řídil operu Vinohradského divadla, působil jako dirigent ve Francii, posléze v ČF.

18. 7. 1905 se v Brně narodil basista **Vladimír Jedenáctík**. Od r. 1926 byl sólistou brněnské opery, v r. 1942 byl angažován do pražského ND. Byl to velký umělec a vzácná, harmonická osobnost. Měl mohutný, měkký hlas s osobitou barvou, skvěle byl disponován herecky. Z rolí: Kecal, Marbuel, Beneš, Paloucký, Vodník, Purkrabí, Mumlal, Bonifác, Velký inkvizitor, Mefisto, Falstaff (za tuto roli si vysloužil v Brně přezdívku „brněnský Šaljapin“). Existuje řada nahrávek jeho pěveckého umění.

19. 7. 1960 se narodil barytonista **Dalibor Tolaš**. Zpěv studoval soukromě. Jako sólista začínal v Ústí n. Labem, r. 1990 nastoupil angažmá v Plzni. Z rolí: Don Giovanni, král Vladislav, Rigoletto, Germont, Scarpia, Vok, Papageno, Figaro... Věnuje se i koncertní činnosti.

21. 7. 1990 zemřel tenorista **Vilém Příbyl** (podrobnosti jsme uvedli u příležitosti narozenin V. Příbyla v dubnovém Zpravodaji).

25. 7. 1975 se narodil sbormistr brněnského operního sboru **Pavel Koňárek**.

Jednou větou

- 6. 6. 2015 zemřel francouzský herec Pierre Brice, který se proslavil rolí Vinnetoua v sérii zfilmovaných „mayovek“.
- 7. 6. 1940 se v ND Praha uskutečnila premiéra baletu Jaroslava Křičky *Král Lávra*.
- 8. 6. 1810 se narodil německý skladatel převážně klavírní hudby Robert Schumann.
- 10. 6. 1920 se narodil Zbyněk Vostřák, autor oper *Rohovín Čtverrohý*, *Kutnohorští havíři*, *Pražské nokturno* a *Rozbitý džbán*.
- 13. 6. 1855 se v Paříži konala premiéra Verdiho *Sicilských nešpor*, které byly skladatelovou 20. operou.
- 14. 6. 1960 se narodil dirigent Jan Štych ml.
- 15. 6. 1895 zemřel Richard Franz Friedrich Geneé, rakouský skladatel a libretista, autor libret k řadě operet (*Netopýr*, *Noc v Benátkách*, *Boccaccio* a další).
- 15. 6. 1925 je datum narození herečky Violy Zinkové, která byla v l. 1949–55 členkou činohry Státního divadla Brno.
- 30. 6. 1825 se narodil Florimond Hervé (vl. jménem Ronger), francouzský operetní skladatel, autor populární *Mamzelle Nitouche*.
- 4. 7. 2000 zemřel populární český herec Vladimír Ráž.
- 5. 7. 1880 se narodil světoznámý český houslista Jan Kubelík († 5. 12. 1940).
- 5. 7. 2010 zemřel italský pěvec Cesare Siepi – jeden z nejznámějších operních basistů poválečné éry.

- 7. 7. 1860 se narodil Gustav Mahler, česko-rakouský hudební skladatel, jeden z největších tvůrců symfonické hudby a písní.
- 7. 7. 1990 se v Římě při příležitosti mistrovství světa v kopané uskutečnil první společný koncert tří světových tenorů – Carrerase, Dominga a Pavarottiho.
- 10. 7. 1860 se konala druhá svatba Bedřicha Smetany, jeho druhou manželkou se stala Betty Fernandiová.
- 10. 7. 1895 se narodil německý skladatel Carl Orff – autor kantátového triptychu *Trionfi*, kam patří i neznámější *Carmina Burana*.
- 12. 7. 1895 se narodila Kirsten Flagstadová – norská operní pěvkyně, přední představitelka wagnerovských rolí († 7. 12. 1962).
- 16. 7. 2015 zemřel ve věku 75 let barytonista, člen souboru opery ND Praha Pavel Červinka, který za téměř padesátiletou kariéru vytvořil na 130 rolí v českých i světových operách.

Z domova

Ve věku 101 let zemřela varhanice a hudební pedagožka **Alena Veselá-Štěpánková** (7. 7. 1923 – 11. 5. 2025). Od r. 1952 působila na brněnské JAMU, kde byla v l. 1986–90 vedoucí katedry klávesových nástrojů a dále od r. 1990 do r. 1997 rektorkou. Byla předsedkyní Spolku pro výstavbu koncertní síně v Brně, zasloužila se významně o dokončení rekonstrukce Besedního domu a podílela se na organizaci Mezinárodního hudebního festivalu Brno. Za svoji činnost získala řadu ocenění včetně medaile Za zásluhy v umění a výchově, která jí byla udělena prezidentem republiky.

25. 5. 2025 zemřela ve věku 96 let **Marie Tomášová**, divadelní, filmová a televizní herečka a dabérka. Z filmových rolí jsou patrně nejznámější jí vytvořené postavy z filmů *Anna Proletářka*, *Strakonický dudák*, *Morálka paní Dulské* nebo z Vávrovy husitské trilogie. V r. 2009 obdržela za celoživotní mistrovství Cenu Thálie.

Ohlasy

Don Quijote

Nová inscenace baletu Don Quijote v Janáčkově divadle v Brně není jen obvyklou přehlídkou virtuózní techniky a živé hudby, je především oslavou pohybu jako radosti. José Carlos Martinez zvolil přístup, který staví emoce a výraz před čistou klasiku, jako by tanečníci tančili v uličkách španělského města, nikoli na jevišti – výrazy v obličejích, drobná gesta, improvizací voněty, to vše dává představení život. Zajímavé je také, jak choreograf pracuje s dynamikou souboru – ansámbl není jen pozadím, ale stává se živým organismem, který rytmicky pulsuje s hudbou Minkuse. V tanečním pojetí Kitri cítíme nejen lásku, ale i temperament, vzdor a svobodu, není to jen „dívka k sňatku“, ale žena, která tančí vlastní životní příběh. Kostýmy nejsou jen krásné, ale funkční, podporují pohyb a navozují autentickou atmosféru Pyrenejského poloostrova. Překvapivě dobře funguje i humor, který se nevyhýbá ani fyzické komice – zejména v podání Dona Quijota a Sancha Panzy, kteří místy připomínají čapkovské postavy. Celkově je to balet, který nesází jen na techniku, ale chce diváka vtáhnout nejen do tance, ale do rytmu srdce.

Jolana Svobodová

Se souhlasem Radima Dolanského otiskujeme jeho výběr podstatných částí z recenze britského kritika Grahama Wattse na brněnského **Dona Quijota** pro Bachtrack.com:

„Síla brněnského souboru byla bohatě prokázána výjimečným obsazením“.

„Na této inscenaci je patrné nadšení souboru – jak na jevišti, tak i mimo něj. Národní divadlo Brno je dlouhodobě považováno za centrum české opery (vždyť hraje v divadle pojmenovaném po Leoši Janáčkovi), ale jak je vidět, baletní soubor si buduje stejně silnou reputaci.“

„Don Quijote je náročný balet, který klade vysoké nároky na soubor a jeho šíří, a proto působí jako příhodné gesto, že se brněnský baletní soubor pod vedením Mária Radačovského rozhodl po třicetileté pauze zařadit tuto inscenaci zpět do svého repertoáru. Šlo o risk, který se bohatě vyplatil!“

„Hlavních rolí Kitri a Basilia se ujali dva významní hosté z Nizozemského národního baletu – Anna Tsygankova a Giorgi Potskhishvili – a přivezli si s sebou z Amsterdamu skutečný „wow efekt“. Tsygankové je 45 let, zatímco jejímu partnerovi ještě není 24, ale věkový rozdíl není na jevišti nijak patrný – ba naopak, tato směs zkušenosti a mladistvé energie baletu vždy slušela (stačí si připomenout Fonteyn a Nurejeva). Tsygankova s typickým prstýnkem vlasů na čele ztělesnila naivní, energickou Kitri přesně tak, jak si ji člověk představuje.

Oba měli dostatek prostoru ukázat své silné stránky: Tsygankova balancovala na špičkách tak dlouho, až publikum spontánně propuklo v potlesk, zatímco Potskhishvili točil piruety takovou rychlostí, že by člověk čekal, že bude nutné opravit podlahu. Jeho skoky měly obrovskou výšku a pozice v pozvednutích na jedné ruce byly obdivuhodně stabilní. Jeho vzhled připomíná filmového idola – něco mezi Ramonem Novarrem a španělským svůdcem s elegantním černým hárem spadajícím do čela.

Brněnští kubánští sólisté, Adrian Sánchez a Chanell Cabrera, byli neméně okouzující při druhé premiéře následující večer. Martínez pro ně vytvořil něžnější, romantické pas de deux na začátku 2. dějství, kde jejich vzájemná intimita jen zářila. Jde o jinou dynamiku – ale stejně působivou. Již na premiéře Sánchez předvedl ukázkou kubánské virtuosy v roli toreadora Espady v explozivním výstupu s Izabelou Gracikovou coby temperamentní tanečnicí Mercedes.

Síla brněnského souboru byla bohatě prokázána výjimečným obsazením. Shoma Ogasawara zaujal v dynamickém cikánském sólu a Anna Yeh byla roztomile živelná jako Kupido (spolu s Momonou Sakakibarou jako jednou z Kitriiných synchronizovaných přítelkyň). Ogasawara a Sakakibara se později představí i v hlavních rolích Basilia a Kitri.

Hugo Martinez ztvárnil Sancha Panzu nikoli jako obvyklého zavalitého společníka, ale jako nešikovného a vzrušivého panoše k impozantnímu a ušlechtilému Donu Quijotovi (Dillon Perry), který je v této verzi bez koně. Nanaka Ogawa rozzářila jeviště jako Dulcinea a potěšující bylo i vidět Ksenii Ovsyanick, nyní rezidentku v Brně, která podala skvostný výkon jako Královna Dryád ve druhém obsazení.“

Celou recenzi v originálním znění najdete zde:

<https://bachtrack.com/review-don-quixote-martinez-brno-national-theatre-ballet-janacek-theatre-brno-april-2025>

Použité zdroje

Postavy brněnského jeviště
Oxfordský slovník opery
Sociální sítě NdB a jeho souborů

Webové stránky NdB
Internetové stránky

Uzávěrka Zpravodaje dne 29. 5. 2025. Neprodejně, pro vnitřní potřebu vydává **Spolek přátel NdB** se sídlem Lidická 700/19, 602 00 Brno, IČ 48510777. Připravily Hana Veithová a Veronika Bromová.

Kontakt: SpolekPratelNdB@gmail.com.

Sledujte nás i na [Facebooku](#) a [Instagramu](#).